

RYTINIO OŽIARŪČIO (*GALEGA ORIENTALIS LAM.*) ŽALIOSIOS MASĖS IR SILOSO KOKYBĖ

Ligita Baležentienė

Lietuvos žemės ūkio universitetas, Studentų g. 11, LT-4324 Kauno rajonas; el. paštas: ligita@nora.lzuu.lt

Santrauka. Rytinio ožiarūčio ir kitų žolių cheminė sudėtis bei pašarinė vertė tirta LŽŪU Bandymų stoties Agrochemijos laboratorijoje. Nustatyta, kad ožiarūčio cheminė sudėtis yra geresnė, negu tradicinių Lietuvoje pašarinių augalų – raudonųjų dobilų bei motiejukų. Norint apsirūpinti pašarais su pakankamu kiekiu baltymų ištisus metus, silosuojami ankštinių mišiniai su augalais, turtingais tirpių sacharidų. 1998–1999 metais laboratorinėmis (LŽŪU Bandymų stotyje) ir gamybinėmis (LŽŪU Mokomajame ūkyje) sąlygomis buvo tiriamas žydėjimo tarpsnio ožiarūčio ir daug tirpių vandenyje sacharidų turinčių varpinių augalų (kukurūzų, šnažolės, motiejukų) bei cukrinių runkelių lapų mišinių (1:1) silosavimo galimybės bei vertinama agrocheminė siloso kokybė. Laboratorinėmis sąlygomis silosas 6,5 mėnesio laikytas vėsioje patalpoje 3–5 °C temperatūroje. Augalų žaliosios masės ir siloso cheminė sudėtis nustatyta standartiniais metodais LŽŪU Agrochemijos laboratorijoje, nustatytas siloso sausųjų medžiagų kiekis, apskaičiuota tirtų augalų bei jų mišinių apykaitos (AE) ir *neto* laktacijos (NEL) energija. Ožiarūčių ir kukurūzų mišinys (1:1) buvo silosuojamas ir su konservantu karbamido formaldehidine derva, kuri sumažino maisto medžiagų nuostolius silose. Tyrimais nustatyta, kad tirtų grynų augalų silosas buvo tik II klasės arba neklasinis. Geriausia gaminti silosą iš ožiarūčio ir kitų augalų mišinių, kai jų žaliojoje masėje yra ne mažiau kaip 30% sausųjų medžiagų. Mažiausi siloso AE nuostoliai (7,8%) gauti ožiarūčio ir šnažolės mišinio silose.

Raktažodžiai: cheminė sudėtis, ožiarūtis, žolės, silosas, kukurūzai, cukriniai runkeliai.